

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Secundu[m] est corp[or]alis app[er]itionis

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

De testimonio su. māfes. Fo. XXIII

ratione cognoscēs eū & scīes eū verū deūz esse / auacro nō indigētē: ex reuerētā p̄ hibebat eū dīcēs. Ego a te debeo baptiza- ri & tu venis ad me. **L**z em̄ Joannes san- cificat̄ esset ab ytero: tñ indigebat bapti- sm̄ ch̄i nō p̄p̄g ablutionē culpe origina- lis: sed p̄p̄r imp̄lione charact̄ p̄ quē ch̄i p̄figuraret: vt dī. A. de lyra. **L**bry/ s̄st. sup̄ **D**at. Ut tu me baptizēs ē ido- nea rō vt iust̄ efficiar & dign̄ celo. vt aut̄ ego te baptizo: q̄ est rō: Q̄e bonū de celo descendit in terra: nō de terra ascendit in ce- lū. Hec ille. R̄ndēs aut̄ iesus dixit. Sine id est p̄mitte mō. s. me a te baptizari in aq̄ vt tu a me postmodū baptizer: in spū: q̄ mysteriū est qd̄ ago. In q̄ fm̄ **L**bry/ ostē dit p̄ postea ch̄i s̄ baptizauit Joanne. qd̄ etiā testat̄ h̄ero. sup̄ mat̄. Hilari. Sine mō/ vt q̄ sui formā assūp̄i expleā t̄ h̄uili- ratē eius. Hec ille. Audiens hoc itaq̄ Jo- amēs p̄sensum p̄buit: t̄ dimisit eū & se ba- ptizari. i. nō vlt̄ regni h̄erit. sed cū mīla reue- rentia & tremore baptizauit. **E**n̄ cāt̄. **N**ec c̄leſia. Baptista p̄tremuit & nō audet tan- gere stem̄ dei p̄tice. Ver. Inclinaſ sub ba- p̄tiste manib̄ caput adorandū angeli: reuo- rendū p̄tātib̄: tremēdū p̄cipitib̄. Quid mihi si tremet h̄o. Nō audet attingere san- cuin dei p̄tice. Quis velip̄a cogitatio nō cōtremitiscit: Q̄ qualit̄ erit in iudicio caput istud qd̄ mō sic inclinat: et p̄ter q̄ mō tam humilis videt̄ q̄sblim̄ & erectus tunc apparet̄. Hec Bern.

Tertium est testimoniorū sup̄natū & māfis manifestatiōnis. Et hoc est triplex.

Prīmū est māfialis aptiōnis

Secundū est corporalis aptiōnis

Tertiū est paternalis p̄ficiōis.

Māfim̄ est testimonijī my- sterialis aptiōnis. q̄ vt dī. **D**at. iij. Ba- ptizat̄ iesus p̄festim̄ ascēdit de aq̄. t̄ ecce apti sunt ei celi. **E**n̄ Lu. iij. Iesu baptizato & orāte apti est celū. **B**in Nico. de lyra. ta/ lis aptio celi fuit nō in corpe celesti sic q̄ ce- lū fuerit diuīsum: sed in aere: sicut solet fie- ri in coruscatione: in q̄ dicunt vulgares ce- li ap̄ti. Nec tñ fuit ibi aliq̄ falsitas: q̄a h̄ sufficiens erat ad significatiōnē aptiōne cele- minē facit simplicē & mansuetum. **S**ap. i. sis ianue p̄ baptiſmū. **G**lo. **L**at̄ sp̄icōr. Sp̄usciū discipline effugiet fūcū. **E**n̄ &

circūfūlit ch̄im̄ in baptiſmo vt emp̄reuz celuz videref referatu ēſe. P̄t aut̄ hm̄oi aptiōnis rō triplex assignari

Prima sumif ex p̄te p̄tātis effectiū: vt vīc̄ ostēderet q̄ p̄tus a q̄ baptiſmū h̄z effi- caciā est vīt̄ celeſt̄. In baptiſmo em̄ ch̄i manifestari debuerit ea q̄ p̄tinēt ad effica- ciā nři baptiſmi: cū p̄p̄ nos baptizari vo- luerit: suo baptiſmo nřm baptiſmū conse- uīt̄. **S**ecunda rāsumif ex p̄te p̄tus dīs. (crās. positiue. q̄ vīc̄ ad effaciā baptiſmi dīs. positiue op̄af fides ecclie & eī q̄ baptizat̄ vīn & baptiſmū dī sacramentū fidei: p̄ quā fidē celeſtia inspicim̄? que sensum & rationē hymanam excedunt.

Tertia rō sumif ex parte utilitat̄ con- comitariue. q̄ vīc̄ p̄ baptiſmū nob̄ aperit̄ adit̄ regni celeſt̄. **E**t h̄z sit apt̄ būr̄ adit̄ p̄ ch̄i passionē quātū ad amōtōne impe- dimentū generalis: tñ applicat̄ vīt̄ passio- nis dñi ad singulares p̄sonas p̄ baptiſmū p̄ quē ch̄io inco:pauit̄ sc̄iē redēptionis p̄ ch̄i passionē facie p̄ticipes efficiuntur. Iste ratiōnes siq̄te sunt ex **D**ho. iii. p̄te. q̄. xxix. Quid aut̄ p̄ baptiſmū necessaria est nob̄ oīo ad hoc vt celū introeam̄: iō. Lu. iij. dī. Iesu baptizato & orāte apti est celū. Sic aut̄ dī. **L**bry/. sup̄ **D**at. Notāter dī mat̄he. celi apti sūt ei. i. oīb. p̄p̄ eū. sicut si īmp̄ator alicui p̄ alio petēti dicat. hoc be- neficiū nō illi do: sed tib̄. propter te illi.

Secundū est testimonijī

corporalis aptiōnis. s. sp̄usciū in specie colub̄e. **L**u. iij. **D**icit sp̄usciū corporali spe- cie sic colub̄e in ip̄m. Et hoc ad designan- dū plenitū. Mē gr̄e in ch̄io: nō quā tūc ac̄ ceperit sed quā ab instanti sue p̄ceptionis habuit. In q̄t̄ siq̄t̄ est baptizat̄oq̄ ac̄ c̄ipe sp̄mīct̄. Dī aut̄ sp̄usciū dīcedisse q̄p̄ ch̄im̄ nō rōne vniōni ad colub̄ā: s̄z ra- tione ip̄l̄ colub̄e siq̄t̄ sp̄mīct̄ q̄ desen- dēdo sup̄ ch̄im̄ venit. Appuit aut̄ sp̄usciū- cus i specie colub̄e ad siq̄nduz p̄p̄ierates aliq̄ suēmētes ill̄ q̄ h̄n̄ sp̄mīct̄: q̄ q̄deꝝ p̄p̄ierates iueniunt̄ in colub̄e: q̄ru ad p̄n̄ tres h̄ norabim̄. **P**rima est simplicitas mansuetudo. Est em̄ colub̄a quis sine dolo: simplicē & mansueta. sic & sp̄usciū ho-

Sermo de passione

De passione domini Sermo

dōs dicit discipulis suis Matt. x. Estote simplices sicut colubae. Sed etis est conuenitio is suetudo. Coluba enim est avis amicabilis et gregalis: sic quod habet spiritum unitum per charitatem. Rom. v. Charitas dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum qui datus est nobis. Tertia est gemitus similitudo. Habet enim colubas similitudinem gemitus per catum: sic habens spiritum sanctum gemitus habet et isolatum in terra. Ro. viii. Spiritus per eum postulat in nos postulantes gemitus inenarrabilibus: nos et gemitus facit. De hac colubae de Chrysostom. In dulcissimo apparuit habens animal ramum fereens oliue et coem orbis terrarum transq[ue]litas annunciantes. Quae oia typus erant futuri? crucis storie suspediti quod nullo modo attinet ad nos. Etemen nunc colubae appetere liberatorem nostrum. Etiam nunc colubae appetere liberatorem nostrum strans et prorsus oliue adoptio ne generi humano assert.

Tertium est testimonium paternum

eternalis prestatio, quod descendente columba et descendente super chrysmon: ecce vox de celo dicens. Hic est filius meus dilectus in quo mihi complacui, in quo voluntas mea completebit de salute generis humani: siue in quo placitum meum constitui: hoc est implere quod mihi placet, ut sit Augustinus de cor. euag. Romanus autem huius apostolos prius in voce assidue. I. Thess. i. iii. p. q. xxix. quod in baptismo christi qui fuit exemplar mihi baptismi deponstrari debuit quod in ipso baptismo perficitur. Baptismus autem in spiritu trinitatis: sicut illud Mat. xl. Ecclites docentes. Ecclites gemitus baptizantes eos in nomine patris et filij et spiritus sancti. Etiam in baptismo christi (ut Hieron. de mysteriis trinitatis) demonstratur. Deus enim ipse in natura humana baptizans spiritus sanctus descendat in specie colubae. Vox autem prius filio testimonium probabatur auditur. Hieron. Thess. Per hanc figuram est quod suscipientes baptismi sacram efficiuntur filii qui adopti sunt quod est principatio quodam filiationis naturalis quod est Christus filius dei. Non enim est filius adoptatus ut ceteri: sed naturalis. Ceteri plausa sunt frater charissimi hec ratae tunc magnifica mysteria quod non operari dignata est divina maiestas: ut ex hoc propter platonem apostolorum amore dei feruientes gratiasque deuotissime pietati exoluentes nos totos dino macipem obsequio ut nobis tamquam apiam regni celestiali ingressus quod ad claram dictam virtutem prigiam in dei filios penniter regnaturi. Amen.

Hoc sentite in

b. Vobis quod et in christo iesu. Probi. Digna quod est differentia inter cogitare: intelligere: et sentire de christo iesu. Nam etis multo per se simpliciter cogitare quod est in christo iesu paucorum non est habens per se funde rimari et intelligere: sed paucissimum ratione oino est id sentire et sensibili expriri. Id enim tempore est mens per ardente charitatem in christum transformare. quod quod patere potest exemplum. Nam si audires vel vides aliquem cruciari siue suspediti quod nullo modo attinet ad te: potes quod penitus ei cogitare et intelligere: non enim cordialiter sentis. Cum vero filio tuo aut cuiuscumque tuo cordiali dilecto talis iniuria expiris. Dolores autem christi et acerbissimas aspergunt nos tulit angustias in nobis iugis sentire debemus per copiam passionis deuotissimam propter tria.

Primum propter passionis et crucis tem.

Secundum propter copiam passionis necessitatem.

Tertium propter recordationis utilitatem.

Primum propter passionis congruitatem. Eum enim posset dominus aliter hominem a diaboli prate erige et ei redemptio ex peccato: noluit tamen id alio modo facere quod per mortem propriae: eoque ille est modus utilitatis nonne conuenienter et magis cognitus. et habens sic fecit ut nos ad mortem suum magis alliceret. Aug. viii. de trinitate. Ostendamus non alio modum possibile deo defuisse cuius potest statim curta et subiacens sed sananda misericordia nostra paumentior et aliud modum non fuisse. Hec ille. Brus autem Bonaventura. in. iii. d. xx. dicit hunc modum fuisse nobilissimum atque cognitissimum proprie per tres rationes.

Primum quod fuit ad placandum deum acceptissimus. Quis enim acceptus placare deum possit quod ei vel genitus dilectissimus et innocentissimus faciat obediens visus ad mortem: Lete nullus. Ideo Eph. v. Tradidit semetipsum pro nobis oblationem et hostiam deo in oboe suavitatem. Actiones enim christi non fuerunt tantum bonis sed dei tantum suppositi agentes. Ideo amplissime dignitas fuerunt ad placandum deum. ad quod etiam faciebat illa charitatis iesi-